

NOTAT**Status vedr. anskaffelsesprojekt LEOPARD 2**FORMÅL.

Grundet den seneste tids presseomtale ønsker HMAK, med dette korte notat, at orienter myndighederne om status i anskaffelsen af Leopard 2.

GRUNDLAG

- a. Aktstykke nr. 61 af 19 NOV 1997 Anskaffelse af KVG.
- b. Aktstykke nr. 165 af 21 APR 1999 Anskaffelse af logistik og testudstyr.
- c. Aktstykke nr. 201 af 12 APR 2000 Opgradering af KVG

HISTORIK

Danmark modtog første KVG af typen LEOPARD i 1974. Rationalet for indførelsen af KVG LEO i det danske forsvar var ønsket om en mere moderne KVG som afløser for den aldrende CENTURION samt det, at der ved Jyske Division kunne opnås typefællesskab med den ved naboenheden, 6 Tyske Division, anvendte KVG. På længere sigt var det ønsket, at der i Danmark kun skulle være en KVG-type for derved at begrænse omkostningerne til vedligeholdelse m.v.

På hærens plan for materielanskaffelse var det planen at anskaffe i alt 50 brugte kampvogne af typen LEOPARD 1, A5 fra Tyskland til erstatning for de sidste 70 aldrende CENTURION kampvogne. Disse 50 stk. LEO 1 skulle efterfølgende opdateres.

Under forligsforhandlingerne i 1994 og 95, der mundede ud i "Aftale om forsvarsrets ordning i 1995 - 1999 af 8 DEC 1995" blev projektet MI/18 vedrørende anskaffelse af materiel til Den Danske Internationale Brigade (DIB) tilført en planlagt indledende anskaffelse på 51 stk. brugte kampvogne af LEOPARD 2 typen eller tilsvarende.

I lyset af den internationale udvikling og ændring af forsvarets opgaver til også at omfatte indsættelse i international ramme, udsendelse af større samlede enheder uden for landets grænse og i et andet miljø end tidligere kendt, opstod der behov for at kunne bekæmpe mål på større afstande, opnå større gennemslagskraft og ikke mindst tilføre brugerne af våbnet en større grad af beskyttelse.

På denne baggrund blev der indarbejdet et projekt på forsvarets anskaffelsesplan omhandlende anskaffelse af en tungere og mere slagkraftig KVG. Med den senere udvikling blev der fra politisk hold fremsat ønske om en fremskyndelse af projektet med henblik på at give mulighed for en bredere anvendelse af Den Danske Internationale Brigade (DIB), hvor KVG var påtænkt at skulle indgå. Blandt andet førte dette til, at anskaffelsen blev fremrykket fra år 2000 til år 1997. Derved fulgte man den i 1994 nedsatte Rådgivnings- og analyseudvalgs (RAG) anbefaling om at tilstræbe at udruste kampvognsenheder i DIB med kampvogn af LEO2-typen.

Anskaffelsens omfang.

Anskaffelsen er i forligsteksten givet som ca. 50 stk. kampvogne af LEOPARD 2 typen. Dette omtrentlige antal er senere fastsat til 51 kampvogne. Dette specifikke antal skal ses i lyset af, at der til chefen for panserbataljonen i DIB er afsat en kampvogn.

Operativt

Herudover kan det oplyses, at de øvrige 50 KVG i DIB er anvendt ved panserbataljones tre eskadroner samt ved yderligere to eskadroner fordelt med en til hver af panserinfanteribataljonerne.

Hærens aktiverede fredstyrke

HMAK forventer at der pr. marts udleveres 20 kampvogne LEO2A5 til uddannelse, og at de to eskadroner påbegynder operativ uddannelse i eskadronsramme i 2004. Restende eskadroner påbegynder deres operative uddannelse medio 2005. Det påregnes, at 10 stk. i fredstid fordeles til Hærens Kampskole og Hærens Logistiskole til uddannelse, omskoling, mønstring m.v.

Økonomien i forligsperioden.

Rammen, der for anskaffelsen er fastlagt ved ovennævnte aktstykker. Anskaffelse af KVG 583 mio. kr., modifikation af KVG 911 mio. kr. og yderligere logistik 125 mio. kr. Inden for de givne rammer er det altså et spørgsmål om, som altid, at få mest muligt ud af midlerne. Ovennævnte priser er opgivet i respektive aktstykkets prisniveau. Samlet pris udgør ca. 1,6 mia. kr. Den økonomiske rammer er givet og antallet af KVG er ligeledes givet, idet der inden for en troppeenhed, her DIB, ønskes KVG af samme type.

Summarisk sammenligning af forskellige LEOPARD-kampvognstyper. Sammenligning er foretaget mellem KVG LEO 1 A5 og henholdsvis KVG LEO 2 A4 og A5.

Konklusioner uddraget fra denne sammenligning:

- LEO 1A5 muligvis har et bedre ildledelsessystem end LEO 2 A4,
- LEO 2A4 er bedre end LEO 1A5 på følgende områder:
  - pansring og dermed passiv sikkerhed for personellet, våbenvirkning, køre- og manøvreegenskaber bortset fra passage af broer og tunneler på grund af køretøjets bredde over vægt.
- LEO 2A5 er bedre end LEO 2A4 på følgende områder:
  - ildledelsessystemet er bedre og har indbygget "Hunter Killer" kapacitet i dagslys og mørke, der er et krav til en moderne kampvogn.
  - passiv sikkerhed, specielt tårn og front samt
  - forberedt for hybrid navigationssystem (incl. GPS) og uafhængigt termisk natsigte til kommandøren.
  - Den danske udgave af LEO2A5 er tillige udrustet med hjælpegenerator, aircondition anlæg og hvidtlysprojektør, der gør den meget velegnet til internationale operationer.

Sammenfattende kan der således konkluderes, at den bedste KVG ikke overraskende er LEO 2 A5.

Økonomien ved. anskaffelse af brugte kontra nye kampvogne.

Omkostninger, som blev sammenlignet i denne forbindelse, var følgende:

- For brugtvognsanskaffelsen den rene anskaffelsespris suppleret med en evt. omkostning til modifikation.
- Ved anskaffelse af nyt materiel er der kun tale om selve anskaffelsesprisen.
- Øvrige omkostninger ville være ens i begge tilfælde. Disse omkostninger omhandlede bl.a:
  - Tilbehør, herunder værktøj, og logistik.

Samlet blev det vurderet, at en anskaffelse af brugte kampvogne af typen LEO 2 A4 med en efterfølgende opgradering til type A5 ville kunne gennemføres for ca. 1,5 mia. kr., medens anskaffelse af nye kampvogne af typen LEO 2 A5 ville koste i størrelsesordenen 2,5 mia. kr. Sammenligningen er set i relation til oplyste priser fra 1996.

Der kunne således opnås en besparelse på ca. 1 mia. ved anskaffelse af brugte kampvogne kontra nye.

STATUS

Modifikation af KVG.

Den endelige konfiguration for opgraderingen er i alt væsentlighed fastsat. Dog er fortsat enkelte områder åbne med hensyn til final design af dansk specifikke forhold (Hjælpegenerator, køleanlæg, interface til skydeduelssimulatorsystem m.m.).

For nuværende er alle 51 kampvogne indleveret til firmaet KMW i München til opgradering. Tårnet til referencekampvognen er færdigt og godkendt pr. FEB 2002, men på grund af alvorlige problemer i f.m. implementering af et nyt materialestyringsprogram ved KMW blev levering af referencekampvognen forsinket til SEP 2002. KVG nr. 2 - 10 er leveret i perioden MAR-AUG 2003. Serieleverancen bedømmes indtil videre forsinket ca. to-tre måneder. Forsinkelsen vurderes indhentet medio 2004. HOK har flyttet ud-dannelse af ENH til 2004, hvorfor forsinkelse i leverance kun har mindre konsekvenser for brugeruddannelse samt udlevering af KVG.

Ammunition

Moderne ammunition (DM 53) kan anvendes i LEO 2 A5.

Hærens
Materielkommando

9. september 2003

PRESSEMEDDELELSE

På baggrund af DR 1's omtale i aftes af forsvarets anskaffelse af Leopard 2 kampvogne, finder Hærens Materielkommando anledning til at fremsætte et par kommentarer.

Hæren har med anskaffelsen af 51 brugte tyske kampvogne af typen Leopard 2A4 og senere opgraderet til den såkaldte version 2A5, fået en kampvogn, der må betegnes som en af de mest moderne kampvogne på markedet.

Anskaffelsen af de 51 kampvogne blev vedtaget som en del af forsvarsforliget i 1995, og efter en markedsundersøgelse iværksat i 1997. De første Leopard 2A4 blev leveret til Danmark i 1998. 11 af disse blev midlertidigt udleveret til Jyske Dragonregiment med henblik på generel erfaringsindhentning.

Herudover blev et antal Leopard 2A4 anvendt til uddannelse ved bl.a. Hærens Kampskole. De resterende har været i depot i Tyskland, idet der med vedtagelsen af indeværende forsvarsforlig, blev bevilget midler til opgradering af Leopard 2A4 til 2A5, der blandt andet indeholder et forbedret ildledelsessystem og øget personelbeskyttelse.

Baggrunden for beslutning om denne opgradering indeholder flere faktorer, herunder operative og teknologiske, men også en ren økonomisk vurdering blev lagt til grund.

Opgraderingsprojektet blev iværksat i år 2000, og den første prototype stod klar i september 2002. Serieleverancer er påbegyndt og Danmark har i perioden marts til august 2003 modtaget de første 10 kampvogne i den endelige 2A5-version. Der pågår nu uddannelse af instruktører og mekanikere på disse vogne.

Projektplanen for opgraderingen følger i store træk det planlagte, men forhold ved hovedproducenten (det tyske firma Krauss-Maffei Wegmann) har bevirket ca. 6 måneders produktionsforsinkelse i forhold til det oprindelige. Denne produktionsforsinkelse medfører imidlertid, at den endelige udlevering af de opgraderede kampvogne til hærens enheder er udskudt i i alt ca. et år af hensyn til uddannelsesforhold ved enhederne.

Danmark har som en af få nationer en stor erfaring med anvendelse af kampvogne i fredsstøttende operationer, indtil videre med kampvogn Leopard 1. Disse erfaringer indgår i opgraderingen af Leopard 2 til A5-versionen, og det vurderes, at Danmark dermed får den mest alsidige kampvogn til de nye opgaver, som forsvarets enheder står overfor i fremtiden, og for god ordens skyld skal det understreges: Til en samlet pris, der vurderes at være mange hundrede millioner mindre, end køb af tilsvarende nye.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Chefen for Planlægningsdivisionen ved Hærens Materielkommando, oberst Jens Præstegaard, telefon 99 24 10 10.